

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Vedoucí práce

Autorka práce: Theodora Macková

Studijní program: Učitelství pro 1. stupeň základní školy

Název práce: Jak realizovat multikulturní výchovu u žáků na 1. stupni ZŠ prostřednictvím práce s textem

Vedoucí práce: PhDr. Veronika Laufková, Ph.D.

Oponentka práce: PhDr. Klára Martinovská, Ph.D.

A. Požadované náležitosti závěrečné práce:

Legenda: ztučněný text v příslušném poli vyjadřuje hodnocení posuzovatelem.

	A	B	C	N
1. Cíl/e	Jasně formulované a adekvátní typu a charakteru práce.	Drobné nedostatky v obsahové a/nebo funkční formulaci.	Nefunkční formulace formálně (např. příliš obecná) i obsahově.	Není formulován.
2. Práce s informačními zdroji, dodržení formálních pravidel.	Reprezentativní zdroje (množství a kvalita, aktuálnost, příp. zahraniční zdroje, vhodně vybrány a správně citovány dle zvolené citační normy.	Nezřetelné oddělení převzatého a vlastního, drobné nedostatky v citacích a seznamu literatury.	Chybějící odkazy, nepřesné, nesprávně uváděné infor. zdroje, seznam liter. neodpovídá citacím apod.	Nevyhovuje.
3. Úroveň jazykového projevu	Vhodná pravopisná a stylistická úroveň.	Drobné nedostatky ve stylistice a/nebo gramatice, resp. interpunkci.	Výraznější nedostatky, např.:	Nevyhovuje.
4. Závěr	Shrnuje práci jako celek, přesahuje obsah DP v jeho hlubší reflexi a hodnocení, reaguje na cíle, obsahuje argumentované stanovisko autora.	Mezi A a C.	Popisuje obsah, neobsahuje širší reflexi problému, nehodnotí nebo neobsahuje stanovisko autora, neváže se k cíli.	Není formulován.
5. Formální náležitosti (abstrakt, klíčová slova, rozsah)	Ano	Neúplné:	DOPLNIT při obhajobě:	Nevyhovuje.

B. Kvalita závěrečné práce:

Legenda: ztučněné písmeno vyjadřuje hodnocení posuzovatelem: A = kvalitní zpracování, B = dílčí nedostatky, C = závažnější nedostatky, N = nevyhovuje, NP = nelze posoudit

Kritérium	A	B	C	N	NP
Orientace v pojednávané problematice, v níž se odráží znalost relevantních pramenů a odborné literatury.	A	B	C	N	NP
Úroveň odbornosti textu včetně používání odborné terminologie a dovednosti vymezit problém k řešení. Terminologie je korektní a jednotná.	A	B	C	N	NP
Logická struktura výkladu, návaznost jednotlivých kapitol, obsah vytváří logický celek.	A	B	C	N	NP
Funkční provázanost teoretické a empirické/praktické části, pokud mají práce tuto strukturu.	A	B	C	N	NP

¹ Jako předloha pro kritéria a hodnocení sloužila šablona Katedry preprimární a primární pedagogiky PedF UK. Děkujeme za možnost její úpravy a využívání.

Kritérium	A	B	C	N	NP
Popis metodologie: popis metod, analýzy, a/nebo zdůvodnění empirických postupů aj. ve vztahu k cílům práce.	A	B	C	N	NP
Úroveň interpretačních (interpretačně-analytických) dovedností, schopnost reflexe tématu či získaných dat.	A	B	C	N	NP
Originalita zpracování: zpracování práce svědčí o tvůrčím zaujetí autora a jeho samostatném uvažování o řešené problematice.	A	B	C	N	NP

C. Slovní hodnocení a sdělení autorovi/autorce závěrečné práce:

Posuzovaná diplomová práce se zabývá problémem, jak realizovat multikulturní výchovu u žáků na 1. stupni ZŠ (konkrétně ve třetím ročníku), a to prostřednictvím práce s textem. Téma vycházelo z autorčina dlouhodobého zájmu a při jeho zpracování postupovala velice profesionálně, systematicky a samostatně. A přestože se jedná o poměrně časté téma závěrečných prací, považují vzhledem dění ve světě za vysoce aktuální a potřebné, zejména s množstvím žáků s odlišným mateřským jazykem v edukační praxi. Zpracování Theodory Mackové považují (nejen svým rozsahem) za vysoce nadstandardní.

V teoretické části jsou vymezeny všechny základní pojmy a témata spojená s multikulturalitou a interkulturalitou, předsudcích a stereotypech, zabývá se pojetím multikulturní výchovy v kurikulárních a strategických dokumentech. Dále jsou uvedeny metody výuky literární výchovy a programu RWCT (*Reading and Writing for Critical Thinking*), z nichž autorka vychází při přípravě lekcí v praktické části, společně s charakteristikou rozvoje čtenářství, včetně integrativního pojetí čtenářské gramotnosti. Teoretická a empirická část jsou v této podobě funkčně provázány.

Kapitoly v teoretické části na sebe logicky navazují – autorka vždy nejprve pojmy definuje a následně je zařazuje do širšího kontextu. Z práce je patrné, že jim výborně rozumí. Ke zpracování této části používala dostupné aktuální domácí i četné zahraniční informační zdroje a prokázala, že je schopna vyhledat relevantní odborné zdroje, vyzdvihnout z nich to podstatné, kompilovat informace z různých zdrojů a hledat mezi nimi souvislosti. To vyzdvihují zejména proto, že Theodora musela nastudovat vysoký počet zdrojů z odborné literatury. Za velmi cennou potom považují kapitolu věnovanou problematice multikulturní výchovy, zejména její analýzu RVP ZV a Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+, a zejména kapitolu 4, která se věnuje analýzou současné literatury pro děti s multikulturní tematikou. Autorka na základě pečlivé analýzy předkládá knižní tituly z oblasti literatury pro děti a mládež. Jedná se o tituly kvalitní, které mají vhodný didaktický potenciál i estetickou hodnotu.

Praktická část je designována jako akční výzkum ve třídě, kde autorka pracuje jako asistentka. Rovněž tato část je výborně koncipována: autorka formuluje cíle a výzkumné otázky, pečlivě charakterizuje výzkumný vzorek i metody sběru dat: Všechna svá tvrzení autorka dokládá daty, která byla součástí výzkumu. Na základě pozorování, rozhovoru s třídní učitelkou a pretestu zjišťujícího současné postoje žáků k multikulturní společnosti diplomantka navrhla pět čtenářských lekcí zaměřujících se na rozvoj multikulturní výchovy u žáků. Návrhy lekcí považují za velice zdařilé. Autorka vychází z kvalitních literárních textů (*Každý se počítá; Nicky a Věra; Budu; Válka, která změnila Rondo; Pohádky rýžových polí: Vietnamské pohádky*) a výuku plánuje v souladu s konstruktivistickým pojetím výuky. Všechny lekce byly pečlivě připraveny, funkčně jsou využívány metody RWCT – v souladu se stanovenými cíli – a rozvíjeny čtenářské strategie. Promyšlené pracovní listy jsou součástí příloh. Všechny navržené lekce byly realizovány a reflektovány (evaluovány) – autorka je vyhodnocuje metodou 3Z a svá tvrzení dokládá rovněž autentickými výroky žáků, které slouží jako důkazy o (na)učení. Výsledky posttestu potom ukazují, že lekce měly pozitivní dopad na žákovské postoje k multikulturní společnosti, žáci se aktivněji zajímali o témata spojená s multikulturalitou. Velmi pozitivní je také to, že žáci s OMJ začali být ve větší míře aktivně zapojováni do výuky. Oceňuji sepsaná doporučení pro učitelkou praxi, která vzešla z realizace a evaluace lekcí. Věřím, že jak lekce, tak doporučení mohou být pro učitele z praxe cennou inspirací ve výuce.

Celou práci považuji za velmi kvalitně zpracovanou, s velkým zájmem o dané téma. Diplomantka Theodora prokázala své hluboké znalosti teoretické, tak didaktické a empirické. Navržené aktivity byly výborně naplánovány, realizovány i citlivě interpretovány. Kromě toho prokázala i své schopnosti výzkumné – a to jak v plánování výzkumu, tak jeho realizaci a interpretaci výsledků.

Závěrem Theodoro velice děkuji za její zodpovědnou a pečlivou práci. Na práci si nejvíce cením toho, že celou dobu přistupovala k jejímu zpracování a realizaci lekcí velmi citlivě a s obrovským respektem. Zdůrazňovala opakovaně svobodu, potřebu pečovat o vztahy ve třídě a vytváření bezpečného prostoru, v němž je možné se vzdělávat, ale také zodpovědnost, která je s tím spojená. Jsem přesvědčena, že Theodora vše, co se naučila, zúročí při své další práci ku prospěchu žáků. Theo, přeji Vám mnoho úspěchů ve Vaší další práci!

D. Otázky k obhajobě

1. Kterou lekcí považuji za nejzdařilejší a kterou za nejméně zdařilou a proč. Které faktory to ovlivnily (výběr textu a jeho délky, cílů, metod atd.).
2. Výzkum jste realizovala před delší dobou – jaké změny lze ve třídě pozorovat nyní? Měly lekce dlouhodobější dopad na žáky ve třídě, kde byly realizovány?
3. V posttestu reflektujete, že u žáků vrostl také zájem o život v zahraničí a zájem o život lidí v jiných zemích – reagovali jste na tento žákův zájem ve výuce?

Předložená práce splňuje požadavky kladené na tento typ prací a všechny dokumenty, na které systémy Theses.cz a Turnitin poukazují, jsou řádně citovány.

Práci považuji za nadstandardní, vysoce kvalitní a inspirativní do školské praxe, ráda ji doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 16.5.2024

Podpis